

MATTI CARTER

PIANISTIN KASIKIRJA



Pianonsoiton ja
musiikinteorian
teho-opas

PIANISTIN KÄSIKIRJA

Matti Carter

PIANISTIN
KÄSIKIRJA

Matti Carter on Pianotunnit Tampere - pianokoulun perustaja, ja tätä kirjaa käyttävät muun muassa Pianotunnit Tampereen oppilaat. Jos olet kiinnostunut pianotunneista Pianotunnit Tampere - pianokoulussa, siirry sivustolle www.pianotunnittampere.fi ja ota yhteyttä.

© 2018 Matti Carter

Vaikeusaste leimojen kuvitus: Books on Demand

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-800-091-4

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	9
TYÖSKENTELYOHJEITA KIRJAN KÄYTTÄJÄLLE	10
1. TEORIA.....	11
1.1 SOITTOASENTO.....	13
1.1.1 YLEISESTI	13
1.1.2 TEHTÄVÄT	14
1.2 PIANON KOSKETTIMET	15
1.2.1 SÄVELASTEET.....	15
1.2.2 OKTAAVIALAT.....	17
1.2.3 SÄVELASKELET.....	18
1.2.4 TEHTÄVÄT	19
1.3 AVAIMET	21
1.3.1 YLEISESTI	21
1.3.2 TEHTÄVÄT	23
1.4 NUOTIT JA AIKA-ARVOT	25
1.4.1 PERUSAIKA-ARVOT.....	25
1.4.2 PISTEELLISET NUOTIT.....	26
1.4.3 TAUOT.....	27
1.4.4 TUPLETIT.....	28
1.4.5 TAHTILAJIT.....	29
1.4.6 TEHTÄVÄT	31
1.5 SORMITUKSET.....	33
1.5.1 YLEISESTI	33
1.5.2 TEHTÄVÄT	35
1.6 INTERVALLIT.....	39
1.6.1 INTERVALLITYYPIT.....	39
1.6.2 TEHTÄVÄT	41
1.7 ASTEIKOT	43
1.7.1 DUURI.....	43
1.7.2 MOLLI	44
1.7.3 BLUES- JA PENTATONISET ASTEIKOT	45
1.7.4 KOKO- JA PUOLISÄVELASTEIKOT	46
1.7.5 MOODIT.....	47
1.7.6 TEHTÄVÄT	48

1.8	SÄVELLAJIT	52
1.8.1	YLEISESTI	52
1.8.2	ETUMERKINTÄ	52
1.8.3	KVINTTIYMPYRÄ.....	53
1.8.4	MODULAATIO.....	54
1.8.5	TEHTÄVÄT	55
1.9	SOINNUT	59
1.9.1	DUURI – JA MOLLIKOLMISOINNUT	59
1.9.2	MUUT KOLMISOINNUT.....	60
1.9.3	NELISOINNUT.....	61
1.9.4	LAAJAT SOINNUT	62
1.9.5	SOINTUJEN KÄÄNNÖKSET	63
1.9.6	SOINTUASTEET	65
1.9.7	TEHTÄVÄT	68
1.10	VAPAA SÄESTYS	72
1.10.1	YLEISESTI	72
1.10.2	SOINTUMERKEISTÄ SÄESTÄMINEN.....	73
1.10.3	IMPROVISOINTI.....	74
1.10.4	KVINTTIKIERTO	75
1.10.5	BLUESKIERTO.....	76
1.10.6	TEHTÄVÄT	77
2.	KAPPALEET.....	81
2.1	HELPOT	83
2.2	KESKIVAIKEAT	91
2.3	VAIKEAT	104
3.	MATERIAALIT.....	133
3.1	SOINTUPANKKI.....	135
3.2	SOINNUT KOSKETTIMISTOLLA.....	136
3.3	INTERVALLIPANKKI	139
3.4	SÄESTYSMALLIT	140
3.5	DUURI- JA MOLLIASTEIKOT, KOLMISOINNUT JA KADENSIT	154
3.6	TEHTÄVIEN VASTAUKSET	166
3.6.1	PIANON KOSKETTIMET.....	166
3.6.2	AVAIMET.....	166
3.6.3	NUOTIT JA AIKA-ARVOT.....	167
3.6.4	INTERVALLIT	167

3.6.5	ASTEIKOT.....	167
3.6.6	SÄVELLAJIT.....	168
3.6.7	SOINNUT	168
3.7	MERKINTÖJÄ JA SANASTOA.....	169
3.7.1	ETUMERKIT	169
3.7.2	KAARET JA ARTIKULAATIO	170
3.7.3	DYNAMIIKKAMERKIT	172
3.7.4	TEMPOMERKIT	173
3.7.5	SANASTO	174

ESIPUHE

Tämä kirja antaa lukijalle eväät sekä soittotaidon kehittämiseksi että musiikin teorian opettelulle. Kirja on suunniteltu sekä aloitteleville että vähän edistyneemmille muusikoille, ensisijaisesti pianisteille, mutta myös muille musiikin teoriasta kiinnostuneille.

Kirjan tavoitteena on kehittää lukijan musikaalista ymmärrystä, tuntemusta ja soittotaitoa. Lisäksi kirja auttaa lukijaa ymmärtämään musiikin teorian tärkeimpiä suuntauksia ja ohjaa soveltamaan niitä käytäntöön järkevällä tavalla. Kirja sisältää monta laajaa aihetta, jotka on tiivistetty omiin lukuihinsa, ja jokaisen luvun lopussa on aiheeseen liittyvät tehtävät. Yleistietoa on runsaasti, mutta esimerkit ja tehtävät ovat yksityiskohtaisempia, ja niiden tekeminen on tärkeää asioiden ymmärtämisen ja sisäistämisen kannalta.

Musiikin teoriaa on tärkeä opetella pianonsoiton ohessa. Vaikka soittamisen harjoittelu on tietysti tärkeintä, sen rinnalla musiikin teorian tuntemus voi myös nopeuttaa soittotaitojen kehitystä merkittävästi. Tämän vuoksi kirjan laajaa teoriapohjaa ja sanastoa kannattaa hyödyntää, kun opettelee soittamaan uusia kappaleita pianolla.

Kirjan tehtävistä oppii sekä musiikin teorian tuntemusta että pianonsoittotaitoja. Osa tehtävistä on teoriaa, ja loput on soittotehtäviä. Tehtävät jakautuvat kolmeen eri kategoriaan: helpot, keskitasoiset ja haastavat.

Varsinkin kirjan alussa esiintyvät perustehtävät sopivat erinomaisesti aloittelijoille. Kirja etenee aihe kerrallaan, ja etenemisjärjestyksessä on pyritty noudattamaan sitä polkua, joka takaa aloittelevalle soittajalle helpoimman ja suoraviivaisimman tien eteenpäin. Aloittelijoita edistyneemmille soittajille kirja tarjoaa myös hyviä harjoituksia sekä mahdollisesti uusia musiikinteoriaan liittyviä käsitteitä.

Teorian ja tehtävien jälkeen kirjasta löytyy 42 soitettavaa pianokappaletta. Kappaleet on jaettu kolmeen eri kategoriaan: helpot, keskitasoiset ja vaikeat. Kaikki kappaleet liittyvät aiemmin esitettyyn teoriaan. Kappaleita soittaessa voi käyttää apunaan kirjan teoriaa tai kirjan lopussa olevia liitteitä.

Kirjaa voi hyödyntää myös vapaan säestyksen harjoittelussa, ja kirjan lopussa esitetään 40 erilaista säestysmallia. Säestysmallit jakautuvat erilaisiin tyylilajeihin, ja niitä voi hyödyntää sekä soitossa tai säestyksessä. Kirjan lopusta löytyy sointupankki, kaikki duuri- ja molliasteikot sekä luettelo musiikissa yleisesti käytetyistä merkintätavoista ja sanoista.

TYÖSKENTELYOHJEITA KIRJAN KÄYTTÄJÄLLE

Aloittelijoille:

- Lue kirjan ensimmäiset luvut ja esimerkit ajatuksella läpi useaan kertaan.
- Tee varsinkin kirjan alkupuolen tehtäviä, jotta saat hyvän perustan nuotinlukutaidolle ja musiikin teorialle.
- Tutustu ensisijaisesti yksinkertaisiin tehtäviin ja kappaleisiin.
- Opiskele yksi asia kerrallaan hyvin, älä kiirehdi eteenpäin.
- Harjoittele soittoesimerkit läpi hitaasti ja oikealla tekniikalla.
- Lue teoriaa niin pitkälle kuin ymmärrät, älä mene liikaa asioiden edelle. Muista, että oppimisprosessi on pitkäkestoinen.
- Voit halutessasi kokeilla haastavampiakin tehtäviä, jos helpommat tehtävät sujuvat jo hyvin.
- Pyri aina yhdistämään teoria soittamiseen, jotta ymmärrät sitä paremmin.
- Harjoittele soittamista säännöllisesti, älä jumitu pelkkään teoriaan!

Nuotinlukutaidon omaaville ja edistyneemmille muusikoille:

- Siirry suoraan omalle tasollesi sopiviin tehtäviin.
- Tee paljon soittoharjoituksia.
- Muista että perusasiat kuten tekniikka ja soittoasento ovat hyvin tärkeitä, joten keskity niihin jatkuvasti.
- Harjoittele säästysmalleja säännöllisesti. Keksi myös omia.
- Kehitä omaa nuotinlukutaitoa ja sointumerkeistä soittamista.
- Käytä kirjaa apunasi myös kirjan ulkopuolisia kappaleita opitellessasi.
- Opettele yksi asia kerrallaan.
- Panosta oikeassa rytmissä soittamiseen, käytä metronomia apunasi.
- Laula melodioita ja soita kappaleita mahdollisimman musikaalisesti.
- Mieti, miten voit hyödyntää kirjan konsepteja käytännössä.
- Sävellä myös omia kappaleita kirjasta oppimasi teorian avulla.

Ei ole tarkoituskaan, että ymmärrät heti kaiken, joten etene rauhallisesti, yksi asia kerrallaan!

Tehtävien vaikeusasteet:



= Helppo tehtävä



= Keskivaikea tehtävä



= Vaikea tehtävä

- 10 lukua musiikin teorian ja pianonsoiton perusteita
- 60 teoria- ja soittotehtävää, joista 20 helppoa, 20 keskivaikeaa ja 20 vaikeaa
- 45 soitettavaa kappaletta, joista 15 helppoa, 15 keskivaikeaa ja 15 vaikeaa
- 40 säestysmallia
- Useita nuotti- ja kuvaesimerkkejä
- Sointupankki ja soinnut pianon koskettimistolla
- Kaikki duuri- ja molliasteikot, kolmisoinnut ja kadenssit pianolle
- Kattava musiikkisanasto



ISBN: 978-952-800-091-4



www.bod.fi